

DÁNIAL HOYDAL

Tað byrjaði í '77. Perlán var til enn tá. og jazzlívið blómaði. Havnar Jazzfélag, sum var stovnað tvey ár frammanundan, hevði nógvar limir og fleiri hugskot um tónleikatiltøk, sum kundu fremjast, m.a. plátu-útgávu. Tónleikalívið blómaði, og tað var ikki bara jazz, fólk lurtadu eftir og spældu. Dansitónleikar, rokkur og fólkátónleikar hevði eisini nógvar áhoyrarar og leikarar.

Tá og líka síðan hevur danski saxofonisturin Holger Laumann ofta verið her í landinum og spælt saman við føroyskum tónleikarum, og tað var júst hann, sum saman við Kræklingum var á hesi fyrstu plátuni hjá Havnar Jazzfélag.

Kasta saman

Spælímennirnir í Hoydølum høvdu um sama mundið eisini atlað at fara í holtur við plátuútgávu. Á fundi í Jazzfélagnum avgjördu limirnir at stovna plátufélag, sum kundi samskipa arbeiðið við plátuútgávum, so at útgávuhugað ikki skuldu vera noyðd at arbeiða í hvør sínum lag.

Eftir hetta gekk tað skjótt. Tutl stóð sjálvstøðigt at geva pláturnar Jazz í Føroyum 1,2 og 3 út tey fyrstu fýra árin, men samstundis fóru tónleikarar í Føroyum eisini at brúka plátufélagið sum miðil til at gera álvara av persónligum ætlanum um at geva út. Kári P. Jóhannus á Rógvu Joensen og Kræklingar fóru nógvar av teimum fyrstu til at geva út gjeignum Tutl, og skjótt fekk Tutl eina stöðu, sum líkist henni, tað hevur í dag: Tutl skal standa fyrri útgávum, gjalda avgjöld og distribuera flöguna runt í landinum. Restina av arbeiðinum klára tónleikararnir sjálvir – uttan so at teir beinleiðis biðja Tutl um hjálp. Rættiliga skjótt fekk Tutl eisini sína egnu plátuskrá ella vørulista, sum allar útgávurnar stóðu í, og hetta gjørdi møguleikarnar fyrri at marknaðarføra seg uttanlands betri.

Í '79 varð Tutl skipað í

Tutl við sjógv og tjúgu árum á baki

Kristian Blak hevur verið aðalkraftir øll hesi árin, plátufélagið Tutl hevur verið til. Í sambandi við at Tutl fyllir tjúgu ár, og tað samstundis í næstum geva plátu nummar 100 út, fingur vit eitt prát við hann.

eitt rættiligt félag, og lóg og endamálsgrein vórðu orðað. Tutl er skipað sum eitt félag við eini trimum árum, sum verður vald á árligum aðalfundi. Kristian Blak er settur stjórnari í plátufélagnum, og harafturat er eitt starvsfólk í handlinum, sum er knýtt at Tutli. Øll kunnu gerast limir í Tutli, sum eru áhugað í tónleikaútgávuvirksemi, og harafturat hevur eitt umboð fyrri hvørja útgávu hjá Tutli rætt til at vera á aðalfundi og velja.

50 flögur eftir trimum árum

Fløgan hjá Mariu Guttesen kom út í '94, og hon var tann fyrsta rokkfløgan. Tutl var við til at gera. Í '95 gav Tutl eisini verið Rock í Føroyum út, sum kom at vera eitt avgerandi vend fyrri félagið. Áður hevði Tutl bara hildið seg til jazz, fólkátónleik og klassiskt tilfar, sum eisini altjóða oftani hevur verið vanligt at bóla saman, men við hesum verkinum fekk plátufélagið ein nýggjan profil. Útgávan kom nøkulunda samstundis sum ein konsert, ið Tutl hevði skipað fyrri, sum hátíðarhelt útgávu nummar 50 hjá félagnum. Konsertin var afturlitandi og tónleikarar frá Tutl-útgávunum øll hesi árin fóru við. Síðan tá er talið tvífaldað, og tað er beinleiðis orsakað av, at Tutl í '95 opnaði fyrri møguleikarnum eisini at hjálpa popp- og rokkátónleikarum at fáa sitt tilfarið útgívið.

Nýggj nevnd

Tey seinastu nógvu árin hevur tað verið Óle Wich, Erhard Jacobsen og Sharon Weiss, sum hava sitið í nevndini, men eftir at Tutl

fór at geva populeran tónleik út eisini, varð félagið eitt sindur umskipað. Nú vóru nógvar fleiri útgávur at taka stöðu til og umsita, og félagið mátti hava ein, sum burturav kundi taka sær av øllum virkseminum. Tað kundi ikki longur bara vera frittíðarfrív. Kristian, sum frammanundan ikki hevði havt ein so útgreinaðan leiklut, varð settur sum stjórnari og arbeiðir nú fulla tíð við at samskipa alt fyrirtakssemið hjá Tutli. Óle Wich flutti til Danmarkar aftur, og Erhard Jacobsen bar seg undan aftaná drúgt skeið í nevndarsessinum. Á seinasta aðalfundi varð nýggj nevnd vald, og í henni sita: Niels Arge Galán, Sharon Weiss og Karl Anton Klein.

Nývalda nevndin skal taka stöðu til og víðgera minst eina flögumsøkn um mánaðin í løtuni. Tað vanligi í nógvar ár hevur verið, at Tutl hevur givið einar fýra flögur út um árið, men aftaná knappliga vøksturin í '95 er alt broytt.

Viðkað virksemi

Í aðrar mátar er arbeiðið hjá Tutli eisini vordið størri. Félagið ætlar framyvir at royna at ná nýggjar marknaðir uttanlands, og tað er júst tað, Kristian fæst mest við í løtuni. Hann hevur í seinastuni verið á tónleikamessum t.d. í Mar-seilles og roynt at presentera tilfarið hjá Tutli. Tað er sera forfært, sigur hann í samrøðuni, tí har yður í fólk, sum vilja júst tað sama sum tú. Tó er hetta ein gongd leið, sigur hann, tí tað er heilt sikkurt ein marknaður onkustaðni. Hann hevur longu fingið fyrispurningar úr Hálendi og Grikkalandi – umframt

tað fasta sambandið við umboð og seljarar í Týsklandi, Frankríki, Skotlandi, Finnlandi, Danmark og aðrastaðni, sum Tutl hevur havt leingi. Men tað er ikki lætt at fáa fastar avtalur í lag, leggur hann suffandi afturat.

Tað byrjaði longu seinast í '70'um, tá ið Spælímennirnir fóru á konsertferðum úti í heimi og høvdu plátur við sær. Teir hava tilsamans selt nógvar meira enn nakar annar bólkur, sum Tutl hevur havt við at gera, sjálvstøðigt um teir næstan einki hava selt her heima. Teir prógvaðu, at marknaðurin eisini kundi vera at finna aðrastaðni, og tað er við hesum í huga, at Tutl nú fer út at leita eftir áhugaðum.

Svlar

Undangongumenn

Svenska tjóðin hevur í fleiri ár vunnið meira pening burturúr poppi sum útflutningsvøru enn t.d. bíldnaðinum. Hesa sannroynd er tað, at stjórnmir og felagskapir nógvastaðni hava tikið til eftirtektar – eisini í

Føroyum. Tankin er, at ein fløga við tónleiki er ein rávøra, eins og fiskur er tað. Tú kanst útflýta og selja hesa ídnaðarvøruna líka sum alla aðra rávøru. So umframt at hoyra undir mentan í fatanini hjá myndugleikum, er tónleikur nú eisini ídnaður – tað vil siga tann lidna framleiðslan sjálvandi. Tutl hevur fingið júst eina veiting úr Mentunargrunni Løgtingsins, sum er oyramerkt til at skula brúkast til marknaðarføring av tónleikaframleiðslu uttanlands.

Tað er longu vanligt at gera slíkt aðrastaðni. NORA eitur ein stovnur, sum óivað fleiri kenna, og hann hevur fleiri verkætlanir í gongd, sum skulu stuðla líknandi tiltøkum. At føroyskir myndugleikar eisini hava tikið tættin upp, er eitt gott tekin um, at teir eisini duga at siggja fíggarliga møguleikan, sigur Kristian.

Útgávupolitikkur

Afturat tí at skula taka stöðu til allar útgávurnar, sum Tutl skal leggja navn til, so roynir nevndin eisini at gera eitt slag av tónleikapolitikki. Tutl hevur javnan givið barnaplátur úr og fleiri eru eisini á veg. Félagið vil geva ungum tónleikarum høvi at royna skapa eitt verk og at fara í upptøkurúmið við tí, sum er sera mennandi fyrri ein tónleikara. Tað er sum ein elddópur fyrri ein ungum tónleikara og hann lærir at vera sjálvkrítiskur. Ofta verða bólkir ikki rættiliga samansjóðaðir, fyrr enn teir hava roynt at gera ein upptøku. Tað hevur eisini týðning, at ungir tónleikarar, sum hætta sær at koma við eini umboðn útgávu, ikki fáa eitt "nei" aftur í høvdið, sum kann taka mótið frá teimum. Tutl vil gjarna geva tónleikar-

unum góð ráð fyrri, hvussu góðskan á útgávuni kann betrast, men tað kemur ikki fyrri, at Tutl visir eini umsókn aftur. Vit hava sjálvstøðigt nógvar krøv til, hvussu líkið á teksti og húsa skal vera, tí vit kunnu ikki geva nakað ósömiligt út, sigur Kristian, men tað hevur ikki hent seg enn.

Suffi!

Kristian læt væl at øllum henda friggjadag seinnaftan niðri í Boyggjastovu – sum ikki einaferð. Tónleikalívið í Føroyum blómar, greiddi hann mær frá. Og meðan Kristian livandi fortaldi inn á diktafonina framman fyrri sær, skolaði eg kaffimunninn hjá mær niðrum, samstundis sum kenslan av at sita yvir einum idealisti og undangongumanni fyrri føroyskt tónleikalív skolaði inn yvir meg. Kári P. og Ólavur Hátún fingur M.A. Jacobsens mentunarvirkis-løn – átti hesin ikki eisini at fingið? Tað var mær greitt, at tað í øllum førum ikki fór at vera hann sjálvur, sum fór at skjóta seg upp, tí tað var næstan sjálvmyndin av ósjálvsøkni, sum sat framman fyrri mær.

Einasta hjartasuffinum, eg fekk hann at geva luft, var eitt um vantandi samstarv millum tónleikaseljarar ella framleiðarar her í landinum. Tað er í finasta lagi at kappast um søluna og tilboðini til tónleikarar, sum vilja geva út, tí tað kann bara betra góðskuna. Hinvegin vinnur man einki við ikki at samstarva um distribusjónina og marknaðarføring uttanlands. Vit áttu at bjóðað tað út til viðskiftafólkin runt um í landinum saman, heldur Kristian. Eitt felags útgávuvirgil sum hýsti øllum framleiðslum yvirhøvur hevði gjørt tað betri bæði hjá brúkarum og tónleikarum. Sum nú er, fer onkur táplig kapping fram millum framleiðararnar, sum hvør sær royna at skapa sitt egna distribusjónsnet, og hetta er bara eitt afturstig. Ein kapping, har tað bara kann vera tónleikararnar, sum vera taparar, og tað má ikki henda, beit Kristian í seg, áðrenn hann tók eg sjálfan í at lata illa at og skundaði sær at fara víðari til at greiða frá teimum spennandi konsertum, sum Tutl ætlar at skipa fyrri í næstum.

Flögur undir umbúna hjá Tutli eru:

David Geyti og Búi Dam gera barnaflögu eftir tekstum hjá Andreasi Andreassen

Ung '85 fløgan hjá FUR verður endurprentað við eykalögum

Barnaplátan hjá Anniku Hoydal verður endurútgivin á flögu og tað sama er við flöguslátuni hjá Havnarkórinum og Kamarkórinum.

Bólkarnir Mold og Plastnoist geva eina nýggja flögu út til várs.

Og seinast men ikki minst koma tvær nýggjar útgávur, sum vit næstan einki vita um: 'Í Ess-inum og Maður: Glotti.

Spennandi konsertir

Norðurlandahúsið verður næsta vikuskifti, 28. og 30. 11., karmur um 20 ára haldið hjá Tutli. Tað er skipað í tveimum konsertum, sum onnur verður fríggjakvöld og hin sunnukvöld. Tann fyrri er meira rokkend. Bólkarnir eru Hjarnar, Mold, Plastnoist, Impulz og eitt nýtt samtak, sum eitur eitt so lægið navn sum Maður: Glotti. Leygarkvöldið ber meira dām av jazzi og fólkátónleiki. Nøvn sum Kári Sverrisson, Niels Midjord og Spælímennirnir eru kend, meðan í Ess-inum og Tjaldursjógv eru nýggj í útgávurugvuni hjá Tutli.